

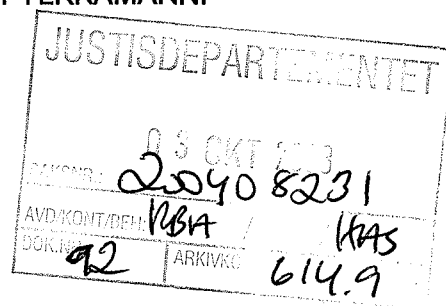
03 OKT 2008

FYLKESMANNEN I FINNMARK

FINNMÁRKKU FYLKKÁMANNI

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref

Deres dato
30.06.2008

Vår ref
Sak 2008/3378
Ark 350

Vår dato
01.10.2008

Saksbehandler/direkte telefon: Carl Georg Næss – 78 95 03 22

Høringsuttalelse - utkast til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret

Vi viser til brev av 30.06.2008 fra Justis- og politidepartementet "Høring - utkast til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret" med høringsfrist satt til 07.10.2008.

Om kommunal beredskapsplikt:

Embetsoppdraget til Fylkesmennene inkluderer planlegging, koordinering og iverksetting av oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap på regionalt nivå og overfor kommunene. Dersom en kritesituasjon tilsier det, skal Fylkesmannen kunne samordne regional krisehåndtering.

Fylkesmannen har et særskilt ansvar for å gi råd og legge til rette for å bedre kommunenes evne til å forberede seg på og håndtere uønskede hendelser og kriser. En vesentlig del av dette arbeidet utføres ved beredskapstilsyn, hvor Fylkesmannen per i dag kun har en veiledningsrolle. Dette er en utfordring for Fylkesmannen, da en mangler muligheten til å pålegge kommunene å følge opp de forbedringspunkter som blir kartlagt som følge av Fylkesmannens lovmessige tilsyn og øvelser i den enkelte kommune.

Resultatet har tidvis vært at en har sett forbedringspunkter på ikke lovpålagte områder gå igjen fra et tilsynsbesøk til det neste, og at tilbakemelding på foreslåtte oppfølgingstiltak i etterkant av tilsyn ikke har blitt gitt. Ofte blir fokus i kommunene i større grad satt på lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap på avgrensede sektorområder.

Dagens regelverk fremstår som fragmentert, det er en rekke ulike sektorlover som hjemler kommunenes forpliktelser til beredskapsarbeid. Dette gjelder både krav til risiko- og sårbarhetsanalyser og øvrig beredskapsplanlegging i kommunene. Etter Fylkesmannen i Finnmarks oppfatning kan dette i verste fall påvirke kommunenes evne til krisehåndtering ved alvorlige hendelser.

Fylkesmannen i Finnmark støtter lovforslagets bestemmelser om kommunal beredskapsplikt. Gjeldende prinsipper for krisehåndtering fokuserer blant annet på at kriser skal håndteres på lavest mulig nivå, og at den som har det daglige ansvar, også har ansvar under ekstraordinære hendelser. En innføring av krav til sektorovergripende risiko- og sårbarhets

(ROS) - analyser i kommunen samt krav til utarbeidelse av kommunal beredskapsplan i tråd med dette, gir et godt utgangspunkt for at det samlede beredskapsansvaret i kommunen sees i sammenheng og styrker beredskapsplanleggingen. Lovforslaget definerer overordnede krav til innhold i kommunal beredskapsplan, som plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, evakueringsplaner og informasjon til befolkning og media. Hva dette konkret innebærer, bør defineres nærmere i forskrift til lov.

Innføring av krav om sektorovergripende ROS-analyse:

Krav om sektorovergripende ROS-analyse er etter Fylkesmannen i Finnmarks vurdering et nødvendig utgangspunkt for lovhjemling av en plikt til generell kommunal beredskapsplanlegging. Uten tilstrekkelig kjennskap til hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, sannsynlighet, samt en vurdering av hvordan dette vil påvirke lokalsamfunnet, er det vanskelig å planlegge presist. Selv om en rekke kommuner har utarbeidet ROS-analyser på et overordnet nivå, er disse per i dag i varierende grad oppdaterte.

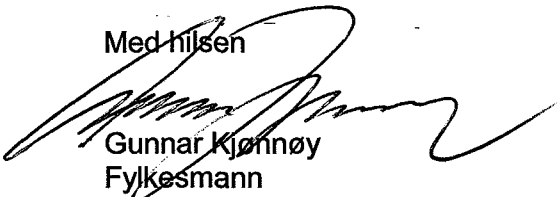
I lovforslaget ligger videre at ROS-analysen skal oppdateres i takt med rullering av kommuneplanen, dersom ikke endringer i risiko- og sårbarhetssituasjonen tilsier at dette gjøres tidligere. Fylkesmannen i Finnmark mener at det er naturlig at planløpet i kommunene ved rullering av kommuneplanen starter med en oppdatert sektorovergripende ROS – analyse da denne forutsettes brukt som et grunnlagsdokument for kommunens videre generelle planlegging. En forutgående prosess her gir kommunen mulighet til å danne seg et oversiktsbilde på en annen og mer helhetlig måte enn en sammenstilling av kommunens ulike ROS-analyser på sektornivå vil kunne gjøre.

DSBs undersøkelse fra 2007 viser at to tredjedeler av landets kommuner har gjennomført ROS-analyse minst en gang i løpet av de fire siste år. Det impliserer at en vesentlig del av de ROS-analyser som benyttes er gamle og bør oppdateres. Erfaringsmessig er det en stor faglig utfordring for kommunene å gjennomføre ROS-analyser, særlig gjelder dette mindre kommuner med begrenset administrativ kapasitet. I den sammenheng mener Fylkesmannen i Finnmark at selve lovteksten eller tilhørende forskrift bør være mer spesifikk i forhold til krav til innhold/metodikk i ROS-analyse.

Håndheving av tilsynsmyndigheten:

En bør være oppmerksom på at foreliggende lovforslag trolig vil medføre økt arbeidsmengde for Fylkesmannen. Fylkesmannen gis en oppfølgingsrolle med tilsynshjemling, hvilket innebærer at den enkelte kommune skal følges opp med pålegg dersom forhold er i strid med gjeldende bestemmelser. Også kommunenes etterspørsel etter veiledning på beredskapsområdet forventes å stige som følge av innføring av lovhjemmel for sektorovergripende kommunal beredskapsplikt.

Med hilsen

Gunnar Kjønnøy
Fylkesmann

Ronny Schjelderup
Rådgiver